

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

Національна академія наук України
Інститут філософії ім. Григорія Сковороди

Український філософський фонд

SENTENTIAE

Історико-філософський журнал

Виходить чотири рази на рік

Заснований у червні 2000 року

XLIV Issue 3
2025

Вінниця
ВНТУ
2025

Редакційна колегія:

- **Отфريد Гьофе** (Тюбінген, Німеччина)
- **Доменік Декот** (Клермон-Феран, Франція)
- **Сергій Йосипенко** (Київ/Лозана)
- **Барбара Касен** (Париж, Франція)
- **Саймон Кричлі** (Нью-Йорк, США)
- **Олена Луцишина** (Варшава, Польща)
- **Олексій Панич** (Київ)
- **Сергій Пролєєв** (Київ)
- **Сергій Секундант** (Одеса)
- **Микола Симчич** (Київ)
- **Плінію Жункейра Сміт** (Сан-Паулу, Бразилія)
- **Ростислав Ткаченко** (Кембридж, Велика Британія)
- **Марина Ткачук** (Київ)
- **Юрій Чорноморець** (Київ)
- **Іван Іващенко** (Вінниця), *заступник головного редактора*
- **Віталій Терлецький** (Київ), *заступник головного редактора*
- **Олег Хома** (Вінниця), *головний редактор*

Науково-редакційний комітет:

Микола Прадівляний (Вінниця),
заступник головного редактора з міжнародного співробітництва

Ірина Головащенко (Вінниця)

Анатолій Теклюк (Вінниця)

Ольга Цимбал (Вінниця)

Ельвіра Чухрай (Вінниця), *відповідальний редактор*

Ігор Немчинов (Київ), *науковий редактор розділу «Наукове життя»*

Видання засноване за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» і видавництва Пор-Рояль (Київ).

Виходить за підтримки Спільноти *Sententiae*.

Sententiae є спільним виданням Вінницького національного технічного університету, Інституту філософії НАН України та Українського філософського фонду.

Друкується за рішенням Вченої ради ВНТУ, протокол № 5 від 30.10.2025 р.

DOI журналу:

<https://doi.org/10.31649/sent>

З 2015 року журнал *Sententiae* індексується в Scopus, міжнародній базі даних рефератів і цитувань, що охоплює всі різновиди рецензованих публікацій.

Постановою Президії ВАК України № 5-05/4 від 11.04.2001 часопис *Sententiae* визнано фаховим виданням за спеціальністю «Філософія», наказом № 409 МОН України від 17.03.2020 включено до **категорії А** Переліку наукових фахових видань України.

Ідентифікатор медіа R30-01506, згідно з рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1234 від 31.10.2023

Попередні Свідоцтва про реєстрацію – КВ № 20664-10464 ПР від 18.04.2014, КВ № 4232 від 23.05.2000

Контакти:

email: sententiae2000@gmail.com

Поштова адреса:

SENTENTIAE, кафедра філософії, ВНТУ, вул. Хмельницьке шосе, 95, Вінниця, 21021, Україна

СТАТТІ	
ЛОКАЛЬНІ КОНТЕКСТИ ГЛОБАЛЬНИХ ФІЛОСОФІЙ	6 Гільєрме Енріке Борін (Убераба, Мінас-Жерайс, Бразилія) <i>Гаспар да Мадре де Деус: бразилець, який стикнувся з арістотелізмом і антиарістотелізмом у XVIII столітті</i> [ENG]
	16 Франсіско Жозіван Гелес де Ліма (Терезіна, Бразилія) <i>Вступ до філософії Манфредо Олівейри</i> [ENG]
	31 Наталія Апаресіда Морато Фернандес (Убераба, Бразилія), Марія дос Мілагрес да Крус Лопес (Убераба, Бразилія) <i>Феміністична філософія в Бразилії: від Нісії Флорести до Лелії Гонсалес</i> [ENG]
	41 Жуан Паулу Родрігес Перейра (Ору-Прету, Мінас Жерайс, Бразилія) <i>Фернандо де Азеведо: публічна та інтелектуальна траєкторія видатного бразильського вченого</i> [ENG]
	53 Хосе Крісостомо де Соуза (Сальвадор, Бразилія) <i>Практико-по(і)етична філософська позиція</i> [ENG]
ФІЛОСОФІЯ XVIII СТОЛІТТЯ	63 Роман Кисельов (Київ) <i>Йоган Конрад Шварц – ранньомодерний дослідник плагіату</i>
	86 Андрій Кадикало (Львів) <i>Климентій Ганкевич: «у межах» чи «поза межами» канонів національної філософії?</i>
ФІЛОСОФІЯ XX СТОЛІТТЯ	110 Павло Бартусяк (Львів) <i>Анрі Бергсон і народження ідеї філософії як творення нових концептів</i>
СХІДНІ ФІЛОСОФІЙ	123 Сергій Секундант (Одеса) <i>Поняття Атмана у Яджнавалк'ї: філософський аргумент між магією та релігією</i> [ENG]
ДИСКУСІЙ	143 Віктор Козловський (Київ) <i>Між свободою і залежністю: філософія «в» традиції чи, може, за її межами?</i>
ІНСТРУМЕНТАРІЙ	159 Ренат Швець (Київ) <i>Робота над філософськими перекладами в Україні 1920-х: випадок «Істинного сенсу системи природи»</i>
КАТЕДРА	176 Вадим Менжулін (Київ) <i>З досвіду використання штучного інтелекту істориком філософії: галюцинації та булізм, креативність та адаптивність</i>
ПИТАННЯ МЕТОДОЛОГІЙ	201 Ельвіра Чухрай (Вінниця) <i>Мемуарна палітра як історико-філософське джерело</i>
АРХІВИ	
	207 Володимир Пилипович (Перемишль, Польща) <i>Два листи Івана Мірчука до Івана Кривецького в справі видання українського перекладу Кантових «Пролегомен»</i>
РЕЦЕНЗІЙ	
	213 Віталій Залозецький (Львів) <i>Антична політична думка та Лео Штраус у дзеркалі сучасних китайських (криво)тлумачень. Bartsch, S. (2023). Plato Goes to China: the Greek Classics and Chinese Nationalism. Princeton: Princeton UP.</i>
	223 Олег Хома (Вінниця) <i>Близьк тексту і глибина коментаря: нове видання творів Декарта в серії «La Bibliothèque de La Pléiade»</i>
НОВІ ВИДАННЯ	
	237 Ілля Давіденко (Київ) <i>Про нове семантичне прочитання «Феноменології Духу». Horstmann, R.-P. (2024). From Apparent to True Knowledge (Wissen). Transitions in Hegel's "Phenomenology of Spirit". Stuttgart; Bad Cannstatt: Frommann-Holzboog.</i>
	243 Анна-Марія Котлярова (Рівне) <i>Що не так із «Заувагами про кольори» Людвіга Вітгенштайна? Wallgren, T. H. (Ed.). (2023). The Creation of Wittgenstein. Understanding the Roles of Rush Rhees, Elizabeth Anscombe and Georg Henrik von Wright. London: Bloomsbury Academy.</i>